

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **Z. J.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2007, č. j. 1 Cad 11/2006 – 60,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 18. 7. 2005, č. X, kterým jí byl přiznán starobní důchod. Žalobu proti tomuto rozhodnutí, v níž namítala nezhodnocení některých dob pojištění a dřívější datum vzniku nároku na starobní důchod, než ke kterému dospěla žalovaná, podala žalobkyně dne 20. 9. 2005 u Obvodního soudu pro Prahu 4. Tento soud svým usnesením ze dne 16. 12. 2005, č. j. 39 C 275/2005 – 3, žalobu postoupil Městskému soudu v Praze.

Ve vyjádření k žalobě žalovaná konstatovala, že Obvodní soud pro Prahu 4 nepostupoval v souladu s § 104b odst. 1 o. s. ř., podle něhož měl řízení zastavit a žalobkyni poučit o správném postupu při podávání žaloby v správním soudnictví. Nebyly tak splněny podmínky § 72 odst. 3 s. ř. s.

Městský soud poukázal na to, že nesprávný postupu Obvodního soudu pro Prahu 4 nemůže vést ke zkrácení žalobkyně v právu na soudní ochranu, a žalobou se věcně zabýval. Dospěl k závěru, že žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav, když nedošetřovala dobu pojištění (zaměstnání) žalobkyně u organizace Restaurace a jídelny Praha 2. Žalovaná ani nezdůvodnila datum přiznání dávky. Proto Městský soud v Praze rozsudkem, jenž je napaden kasační stížností, rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

Uvedený rozsudek žalovaná (dále též „stěžovatelka“) napadla kasační stížností, v níž uvádí, že se dovolává stížnostního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Namítá totéž, co již uváděla ve vyjádření k žalobě, tj. brojí proti nezákonnému postupu Obvodního soudu pro Prahu 4 při vyřizování u něj nesprávně podané žaloby. Dodává, že chybně nepostupoval toliko jmenovaný obvodní soud, ale i žalobkyně, která se obrátila na nepřislušný soud. Přitom stěžovatelka odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 48/2003, z něhož dovozuje, že z chybného postupu žalobkyně nelze usuzovat na zkrácení jejích práv.

Z vyjádření žalobkyně ke kasační stížnosti vyplývá, že postup Městského soudu v Praze považuje za správný, a proto navrhuje kasační stížnosti žalované nevyhovět.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hledisek stanovených v § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. (tj. v mezích uplatněných námitek ; přitom nezjistil vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelkou výslovně uplatněné důvody namítají nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. V této souvislosti Nejvyšší správní soud uvádí, že tvrzené důvody kasační stížnosti soud posuzuje podle jejich obsahu, a nikoliv podle formálního označení. Pokud jsou ze znění kasační stížnosti její důvody seznatelné a odpovídají zákonným kasačním důvodům, není rozhodující, že stěžovatel sám podřadil kasační důvody k jednotlivým zákonným ustanovením nepřesně. Stěžovatelka uplatnila důvod spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, nicméně z obsahu kasační stížnosti, v níž vytýká městskému soudu, že se věcně zabýval žalobou, která nebyla včas podána u příslušného soudu, vyplývá, že stěžovatelkou uplatněné důvody obsahově spadají pod písmeno c) ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., tj. stěžovatelka se dovolává zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení.

V souzené věci bylo zjištěno, že ve správním spisu chybí doklad o doručení správního rozhodnutí stěžovatelky žalobkyni. Pak nezbyvá než vycházet z tvrzení žalobkyně, že toto rozhodnutí jí bylo doručeno dne 27. 7. 2005. Dvouměsíční lhůta pro podání správní žaloby stanovená v § 72 odst. 1 s. ř. s. tedy končila dne 27. 9. 2005. Žalobkyně podala žalobu dne 20. 9. 2005 k Obvodnímu soudu pro Prahu 4.

Obvodní soud pro Prahu 4 měl v případě podání správní žaloby postupovat v souladu s § 104b odst. 1 o. s. ř., podle něhož *„náleží-li věc do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona věci správního soudnictví, soud řízení zastaví. V usnesení o zastavení řízení musí být navrhovatel rovněž poučen o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví“*. Poté by se včasnost následně podané správní žaloby řídila ustanovením § 72 odst. 3 s. ř. s.: *„Jestliže soud rozhodující v občanském soudním řízení zastavil řízení proto, že šlo o věc, v níž měla být podána žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, může ten, kdo takovou žalobu v občanském soudním řízení podal, podat u věcně a místně příslušného soudu žalobu ve správním soudnictví do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení. V takovém případě platí, že žaloba byla podána dnem, kdy došla soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení.“* Právě o případ podléhající těmto ustanovením se v souzené věci jednalo. Podaná žaloba byla žalobou brojící proti rozhodnutí správního orgánu, byla však chybně podána u Obvodního soudu pro Prahu 4. Správný postup obvodního soudu měl v souladu s § 104b odst. 1 o. s. ř. spočívat v zastavení řízení a v poučení žalobkyně o možnosti podat ve lhůtě jednoho měsíce ode dne doručení usnesení žalobu ve správním soudnictví. Namísto toho Obvodní soud pro Prahu 4 vyslovil svou nepřislušnost a věc postoupil jako věcně a místně příslušnému Městskému soudu v Praze.

To, že za takových okolností, se nemůže jednat o žalobu opožděnou, Nejvyšší správní soud vyslovil již ve svém rozsudku ze dne 7. 2. 2007, č. j. 3 As 71/2006 – 90, (publ. pod č. 1141/2007 Sb. NSS). Tehdy primárně vyšel z judikatury Ústavního soudu. Ústavní

soud již ve svých nálezech opakovaně judikoval, že nedostatky činnosti v soudní moci nemohou jít k tíži těch, kteří se na soud s důvěrou obracejí (např. náleze Ústavního soudu ze dne 20. 2. 2002, sp. zn. II. ÚS 618/01). V nálezu ze dne 11. 2. 2004, sp. zn. II. ÚS 408/03, pak Ústavní soud mj. deklaroval, že „*je věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví, zakotvené v Listině základních práv a svobod a Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, byly respektovány. Případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době.*“ V nálezu ze dne 14. 4. 2005, sp. zn. III. ÚS 674/04 pak Ústavní soud vyslovil názor, že „*Ústavní soud ve své judikatuře již dříve zdůraznil, že nedostatky v organizaci a činnosti soudní moci nemohou jít k tíži těch, kteří se na soud obracejí jako na ochránce svých základních práv a svobod*“. O podobnou procesní situaci se přitom jednalo i v případě žaloby podané žalobkyní: není sporu o tom, že postup obvodního soudu byl nesprávný. Za takové situace pak není možné akceptovat výklad, podle něhož by tento nesprávný procesní postup mohl jít k tíži žalobkyně. Městský soud v Praze proto správně vycházel ze včasnosti podání správní žaloby, když žalobu k Obvodnímu soudu pro Prahu 4 žalobkyně podala před uplynutím dvouměsíční lhůty pro podání správní žaloby, i z tohoto hlediska lze tedy žalobu považovat za včasnou ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Opačným výkladem by bylo pochybení soudu přičteno k tíži účastnice řízení, což – jak bylo výše vyloženo – není přípustné.

Argumentuje-li žalovaná rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 48/2003, není zřejmé, co přesně má na mysli. Přestože i uvedený rozsudek se zabýval otázkou postupu soudů při podání žaloby v jiné soudní větvi, šlo v tehdy posuzované věci o situaci zcela odlišnou, když žaloba byla podána ve větvi správního soudnictví a správní soud v předcházejícím řízení v odmítajícím usnesení správně žalobce poučil, že může do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat žalobu proti napadenému rozhodnutí žalovaného u příslušného okresního (obvodního) soudu. Toto poučení však žalobce nerespektoval a opět se s žalobou obrátil do téže (tj. správní) soudní větve. Lze tedy uzavřít, že stěžovatelkou předestřený judikát se vyslovuje k jiné právní otázce a že stěžovatelkou podaná citace je vytržena z kontextu a z tohoto judikátu stěžovatelka naprosto nekoherentně dospěla k závěru, jaký tehdy Nejvyšší správní soud nevyslovil.

Jiné námítky stěžovatelka v kasační stížnosti nevznesla.

V návaznosti na uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že Městský soud v Praze nepochybil, považoval-li žalobu za včasnou, tedy řízení před ním nebylo zmatečné pro chybějící podmínky řízení. Kasační stížnost byla proto shledána nedůvodnou a Nejvyšší správní soud jí proto podle § 110 odst. 1 věty druhé zamítl.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalobkyně měla ve věci úspěch, náklady řízení o kasační stížnosti jí však nevznikly. Soud jí proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu

